

LISTY

OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

LEDEN 03 ČÍSLO I ROČNÍK II

Jana Malíková 2002

Návštěva amerického velvyslance (2) Studentská odborná konference kinantropologie (4) Výchova k občanství jako nekonečný příběh (5) Nerezignujme na krásu II (6) Reakce na reakce (8) Studentská vrátka (9) Lednová zastavení (12)

Vážení členové akademické obce, vážení zaměstnanci!

Chtěl bych vyjádřit své upřímné poděkování všem, kteří se podíleli na úspěšném chodu a rozvoji univerzity v uplynulém roce, zvláště pak těm z nás, kteří přispěli k šíření jejího dobrého jména na poli vědy, umění a sportu doma i za hranicemi.

Jak se bude naše univerzita dále rozvíjet, do značné míry závisí na nás samých. Univerzita je taková, jací jsou její studenti, pedagogové a zaměstnanci. Chraňme si proto dobré pracovní klima, respektujme se navzájem a buďme k sobě ohleduplní! Společná vůle angažovat se ve věci univerzity, ale i kritický postoj k nepravostem všeho druhu, jsou důležitým předpokladem pro pohyb univerzity vpřed. Hodně bude též záviset na podpoře, které se univerzita dostane od společnosti

v rovině materiální i morální. Nečekejme však, až nás někdo osloví. Buďme aktivní při hledání cest ke spolupráci se svým městem

a krajem! Jsem přesvědčen, že je v našich silách a možnostech ještě více se podílet na zdárném rozvoji našeho regionu.

Do nového roku přeji naší alma mater, aby se jí spolu s dalšími českými univerzitami dařilo ještě účinněji přesvědčovat okolí o tom, že vysoká škola je institucí, bez níž se neobejde žádná vyspělá společnost, že jsme nejen garanty kvalitní přípravy odborníků, ale i zárukou jejího dalšího zdárného rozvoje.

Vážení kolegové, přeji Vám pevné zdraví, pracovní i osobní úspěchy. Vám, milí studenti, přeji úspěch ve studiu a naplnění všech Vašich vzdělávacích tužeb. Děkuji Všem za četná přání, která jsem k novému roku obdržel.

VAŠ REKTOR

Ostravskou univerzitu navštívil americký velvyslanec

Dne 10. prosince 2002 navštívil Ostravskou univerzitu pan Craig Roberts Stapleton, velvyslanec USA v České republice, doprovázen pracovníky velvyslanectví.

Za Ostravskou univerzitu se setkali zúčastnili rektor doc. Ing. Petr Pánek, CSc., a prorektor pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc. Filozofickou fakultu OU zastupovali proděkan pro zahraniční vztahy a celoživotní vzdělávání Mgr. Martin Pobořil, vedoucí katedry anglistiky a amerikanistiky doc. PhDr. Stanislav Kavka, CSc., Mgr. Tomášková, Dr., a PhDr. Stanislav Kolář, Ph.D., z téže katedry.

Na rektorátu se pan velvyslanec zajímal o palčivé problémy našeho regionu, zejména pak o možnosti uplatnění absolventů. V odpovědi na tyto otázky byl informován o projektu Systém celoživotního vzdělávání Mo-

ravskoslezska (PHARE 2000 - Fond rozvoje lidských zdrojů), jímž se Ostravská univerzita snaží přispět ke zlepšení daného stavu na regionální úrovni.

Dalším bodem jednání byla skutečnost, že v posledních letech se finanční podpora federální vlády USA pro projekty mezinárodní spolupráce zaměřuje (zcela logicky) na východoevropské a asijské země, což stále více komplikuje snahu o získání finanční podpory pro spolupráci mezi subjekty v USA a ČR. Pracovník velvyslanectví pan Christopher Midura (Cultural Affairs Officer) upozornil na řadu úspěšných projektů mezi institucemi v USA a ČR v uplynulých letech a přislíbil Filozofické fakultě pomoc při hledání podpory v tomto směru, především v oblasti multikulturní výchovy, což bude předmětem dalšího jednání.

Vzhledem k vývoji světového společenství od událostí 11. září 2001 se dalším tématem rozhovoru s panem velvyslancem stala také oblast multikulturní výchovy (zájemci mohou nalézt text jeho přednášky Učitel jako občan, kterou přednesl na Univerzitě J. E. Purkyně, na stránkách <http://www.usembassy.cz/ambassador/speeches/sp02c01.htm>).

Panu velvyslanci se dostalo ubezpečení, že vedení Filozofické fakulty, zejména prostřednictvím práce před rokem zřízené katedry psychologie výchovy a vzdělávání, chápe tuto oblast jako jednu z prioritních. Katedra psychologie výchovy a vzdělávání je garantem při vytváření modulů multikulturní výchovy pro učitele, ve spolupráci se zahraničními experty a odborníky z ostatních fakult Ostravské univerzity, v rámci již zmíněného projektu Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska.

Dalším předmětem rozhovoru mezi panem velvyslancem, jeho spolupracovníky a zástupci katedry anglistiky a amerikanistiky se stala dosavadní úspěšná spolupráce a možnosti jejího dalšího rozvíjení, především cestou podpory ze strany Fulbrightovy komise.

Závěrem nezbyvá než dodat, že jednání bylo krátké (cca 20 minut), ale o to více intenzivní. I tak se na některá témata dostalo až při přesunu na přednášku pana velvyslance a krátce po jejím skončení. Jedním z těchto témat byl také rozhovor s pracovnící velvyslanectví paní Helenou Stehlíkovou (Information Specialist) o možnosti spolupráce v oblasti žurnalistiky, konkrétně zpro-

středkování přednášky z této oblasti na půdě Filozofické fakulty.

Poté ve zcela zaplněné univerzitní aule ambasador přednesl referát na téma: Spolupráce pro bezpečnost.

Craig Stapleton mimo jiné uvedl: „Jsem velmi rád, že jste mi umožnili navštívit Ostravskou univerzitu. Je to má první návštěva této instituce, která má podle mého názoru klíčový

význam pro rozvoj vašeho města. Na Americkém velvyslanectví považujeme Ostravsko za významného potencionálního partnera pro obchod a investice a očekáváme rozšíření našich vztahů s vaším regionem.“ Dále se v přednášce věnoval spolupráci USA, České republiky a evropských zemí ve vztahu k Iráku a válce proti terorismu. „O událostech této doby se bude psát a mluvit po mnoho gene-

rací. Jsem přesvědčen, že my všichni, Američané, Evropané a každý, komu záleží na svobodě a demokracii, máme možnost a příležitost přispět k tomu, aby svět byl lepším a bezpečnějším místem pro život, a že tak učiníme společně,“ ukončil svou přednášku pro studenty Ostravské univerzity Craig Stapleton.

MRG. MARTIN POBOŘIL
JIŘINA VEČEŘOVÁ

Vynikající mezinárodní úspěch

Klavíristka Eliška Novotná a klarinetista Igor Františák získali na mezinárodní interpretační soutěži Marco Fiorindo v italském Torinu 1. místo v kategorii komorních souborů a 3. místo v oboru klarinet. Soutěž se konala 20.-23. 12. 2002 a zúčastnilo se jí 18 souborů a 40 klarinetistů z celého světa. Vyřazovací dvoukolové klání hodnotila odborná porota, ve které zasedal mimo jiné prof. Benda ze Švýcarska, příslušník slavného českého hudebního rodu, prof. Carbonare z Itálie a další významné osobnosti.

Tento mezinárodní profesionální a společenský úspěch mladých

učitelů Institutu pro umělecká studia OU určitě není náhodný. Oba mají intenzivní koncertní činnost, odbornou kritikou vysoce hodnocené nahrávky na CD a vyučují na interpretačních kurzech. Pro jejich studenty na Ostravské univerzitě, kteří jsou téměř vrstevníky obou mladých umělců, je to inspirující příklad pro soustředěné studium a budoucí uměleckou i pedagogickou kariéru.

Zároveň chci připomenout respekt k těmto umělcům od významné Nadace Bohuslava Martinů, která přispěla k zajištění jejich účasti na mezinárodním fóru.

PROF. RUDOLF BERNATÍK

Nezastupitelné místo hry v životě dětí

Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou PdF OU a Kabinet literatury pro mládež, jazykové a literární komunikace již tradičně pořádají v závěru listopadu odborný seminář, který nabízí prostor pro diskusi a výměnu poznatků jazykovědcům, literárním badatelům i didaktikům nejen z Moravy, ale také z Čech, Slovenska i Polska. Letos se ústředním tématem již 6. kulatého stolu v cyklu Slovo a obraz v komunikaci s dětmi stala problematika hry ve světě dětí.

Prof. S. Urbanová v úvodním příspěvku připomněla, že v literatuře posledního desetiletí minulého století patří právě slovo hra, herní princip a hernost jako pluralizace subjektu k často používaným a zamýšlela se v širokých souvislostech nad proměnou pozice a charakteru hry v literatuře pro děti a mládež ve vymezeném období. Danou problematiku dále rozvíjel příspěvek dr. M. Šubrtové mapováním využití prvků hry v české próze ze života dětí, problematikou hry zvláště v slovenské literatuře pro děti a mládež se zabývala prof. V. Žemberová. Jak významnou roli může mít hra v životě tvůrce i čtenáře v mezních situacích lidské existence, dokumentovala ve svém příspěvku

doc. E. Doupalová a zvláště Mgr. L. Průša a Mgr. L. Dokoupilová, kteří možná překvapivě spojili problematiku hry a holocaustu.

Zástupci jazykovědné sekce se shodli na nezastupitelné roli hry a herních prvků v moderně pojaté výuce mateřského jazyka (např. doc. J. Svobodová, doc. M. Ligoš, dr. J. Palenčárová aj.), tvořivý potenciál hry v jazykové, slohové a literární výuce připomněli také autoři didakticky laděných příspěvků (např. dr. V. Lederbuchová, dr. E. Pršová či Mgr. B. Rozehnalová). K dělné, přátelské a nekonfrontační atmosféře jednání přispěli samozřejmě i ti účastníci, kteří nebyli v předchozích rádcích jmenovitě uvedeni.

Díky sponzorské podpoře Severomoravské energetiky, a.s., mohli připravit organizátoři semináře publikaci Jazyk a jazyková komunikace nově - prvky hry ve školní výuce mateřštiny autorského kolektivu, který vedla doc. J. Svobodová, a v téměř rekordním čase, ještě v době předvánoční, spatřil světlo světa sborník, který k vydání připravil Mgr. Ing. R. Novák.

IVANA GEJGUŠOVÁ

FOTO: JIŘINA VEČEŘOVÁ

Pracovní setkání s partnery z Banské Bystrice

Ve dnech 12.-13. 12. 2002 navštívili Přírodovědeckou fakultu Ostravské univerzity naši partneři z Fakulty přírodních věd Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici (FPV UMB). Účelem pracovního setkání bylo zhodnocení plnění smlouvy o spolupráci obou partnerských fakult. V čele slovenských kolegů byl děkan FPV UMB doc. RNDr. Stanislav Holec, Ph.D., tři proděkani, tajemník fakulty a vedoucí kateder biologie, fyziky a geografie. Za ostravskou stranu se jednání zúčastnili doc. RNDr. Petr Šindler, CSc., děkan PŘF OU, jeho dva proděkani a tajemnice fakulty.

Společně a shodně bylo konstatováno, že smlouva o spolupráci, uzavřená v únoru 1999, plní svůj účel, že dostatečně pokrývá všechny potřebné oblasti spolupráce a že není třeba ji měnit ani doplňovat dalšími dodatky. Obě strany se shodly, že v dalším období bude vhodné věnovat zvýšenou pozornost vzájemnému využívání doktorského studia na obou fakultách, možnostem společných publikací, eventuálně i společnému vývoji studijních programů a oborů a společným vědecko-výzkumným projektům.

Po plenární části jednání se slovenští hosté odebrali na jednotlivé katedry Přírodovědecké fakulty k podrobnějším jednáním o další oborové spolupráci.

Pracovní jednání bylo zakončeno společnou večeří v příjemném prostředí hotelu U Ferdy v Ostravě-Krásném Poli a sportovním kláním v bowlingu. Naše poděkování patří jednateli firmy SHARP, centrum Ostrava, panu Miloši Vólkovi, který byl sponzorem této zdařilé společenské akce.

DOC. RNDR. PETR ŠINDLER, CSc.
DĚKAN PŘF OU

Studentská odborná konference kinantropologie

Dne 9. prosince proběhla na katedře tělesné výchovy Pedagogické fakulty OU Studentská odborná konference kinantropologie. Požádal jsem pořadatelku PhDr. Danuši Vandrovou, CSc., o její postřehy.

Konferenci pořádáme každoročně a myslím, že mohu hovořit o tradici. Záměr konference je také stále stejný. Snažíme se vytvořit pro studenty možnost vzájemné konfrontace na odborné téma, kterému by měli nejvíce rozumět, tedy svých diplomových prací. Je to vlastně jedna z mála možností, které umožňují studentům vystoupit jinde než na seminářích a před otevřeným „fórem“ obhájit svou činnost. Myslím si, že je to pro studenty velmi dobrá příležitost vyzkoušet si prezentaci svých pracovních výsledků, pokusit se je obhájit před komisí odbornou i laickou, reagovat na dotazy od přítomných studentů, učitelů i odborné komise.

Odborná diskuse a vzájemná, bezprostřední konfrontace umožňuje vystupujícím studentovi rozpoznat některé nedostatky, zápory i klady, které si při své práci někdy ani neuvědomuje. Může se pak ještě pokusit tyto nedostatky odstranit.

Byla letošní konference něčím rozdílná od předchozích?

Asi se nedá říct, že by se příliš lišila od těch předchozích. Snad jedině, že se této příležitosti, kterou jim katedra nabízí, účastní stále méně studentů. Ubývá také přihlížejících a dotazujících se diváků. A přitom nabízíme možnost účastnit se konference i studentům

z jiných kateder, jejichž práce se „dotýká“ oblasti tělesné kultury. Možná je to proto, že letošní termín byl posunut na prosinec oproti předchozím letům.

Takže jak bude vypadat konference za rok? Budou nějaké změny?

Určitě budeme konferenci znovu pořádat. Velké změny ale nechystáme. Já osobně doufám, že se odborná konference stane pro studenty samozřejmostí, že si uvědomí, co jim může nabídnout a jak je může usměrňovat.

Takže nezbyvá než popřát, aby se to podařilo.

IGOR FOJTÍK

Pořadí tří nejlepších prací podle hodnocení poroty:

1. Fallerová Radka	TV - Bi	Pohybová aktivita žáků ve sportovních třídách
2. Koběřská Gabriela	TV - Ov	Struktura a úroveň pohybových aktivit žáků 2. st. ZŠ
3. Valíková Ivana	1. st. ZŠ	Funkční poruchy hybného systému u žáků na 1. st. ZŠ

Nejlepší prezentace podle studentů:

Fallerová Radka

O jedné zajímavé mezinárodní spolupráci

Na základě již dva roky probíhajícího řešení projektu „Karcinogenní riziko zaměstnanců exponovaných prachu s obsahem krystalické formy oxidu křemičitého“ vznikla potřeba navázání mezinárodní spolupráce s týmem, který se zabývá obdobnou problematikou. Vědeckým pracovištěm, které v rámci Evropy shromažďuje a koncentruje obdobný materiál, je Patologicko-anatomický ústav Lékařské fakulty Univerzity v Bochumi, který se věnuje výzkumu chorob z povolání se zaměřením na choroby plicní. V rámci tohoto ústavu je vytvořen německý registr pro mesoteliomy, což jsou nádory, jejichž výskyt úzce souvisí s prací s azbestem. Dále tento ústav sleduje zaprášení plic u horníků a kancerogenitu ve vztahu k působení křemenného prachu. Výše uvedené výzkumné aktivity ve Spolkové republice Německo (SRN) souvisí s nárůstem rakoviny plic, roční mortalita tu přesahuje 35 tisíc lidí.

Ostravský region je z hlediska zaměstnanosti v hornictví obdobnou krajinou jako oblast Bochumi.

Obsahová část projektu Zdravotně sociální fakulty OU má stejný záměr a sleduje působení křemenného prachu v rámci uhlokopkové pneumokoniózy v ostravském regionu.

Na této práci se podílí Ústav patologické anatomie ZSF OU, Krajská hygienická stanice v Ostravě a další pracoviště.

Do současné doby tvoří soubor 3100 horníků z ostravské části a 1600 horníků z karvinské části revíru a 195 kameníků. Tato epidemiologická část projektu je doplněna experimentální aplikací křemenného prachu na pokusná zvířata.

Vedoucí projektu doc. Horáček se svými spolupracovníky prof. Jirákem a prof. Do-

JEDNÁNÍ DOC. HORÁČKA (VLEVO) S PROF. MÜLLEREM

biášem navázali ve výše uvedené vědecké činnosti mezinárodní spolupráci se SRN a Polskem. Koncem tohoto roku se podařilo uskutečnit spolupráci s ředitelem Ústavu patologie a německého centra pro mesoteliomy prof. Dr. med. K. M. Müllerem, evropským odborníkem v patologii chorob z povolání.

Doc. Horáček navštívil ve dnech 16. 12. - 20. 12. 2002 Univerzitní kliniku v Bochumi, Ústav patologické anatomie a prezentoval dosavadní výsledky projektu z ostravského regionu. Se špičkovým evropským pracovištěm byla dohodnuta spolupráce v další kooperaci komplexu otázek, předány zkušenosti a dosavadní publikace z této oblasti. Také byl stanoven termín další návštěvy v roce 2003 s prezentací výsledků v přednáškové formě v Ústavu patologie v Bochumi.

JIŘINA VEČEŘOVÁ

PODĚKOVÁNÍ

Vážení čtenáři,

dovoluji mi, abych se s Vámi podělil o jednu milou pozornost, tj. poděkování těm spolupracovníkům - pracovníkům rektorátu, kteří právě v uplynulém roce ukončili pracovní poměr na Ostravské univerzitě.

To, že čas utíká rychleji, než jsme ochotni si připustit, pozoruje každý z nás a mně osobně se zdá, že čím je člověk starší, tím čas běží rychleji. A tak bych si dovolil touto formou poděkovat Terezii Czekajové, Josefovi Dlouhému, Aleně Gardavské, Boženě Gnojkové, Heleně Kalvodové, Ladislavovi Kolasovi, Věře Littnerové, Jaroslavovi Olšarovi, Ingeborg Ševčíkové a Mgr. Kristýně Mezihorákové za dobře vykonanou práci ve prospěch Ostravské univerzity. Do dalších let jim přeji mnoho štěstí, zdraví a osobní pohody.

Ještě jednou děkujeme.

ING. LADISLAV KUDELA
KVESTOR

Výchova k občanství jako nekonečný příběh

Mému pozvání na konferenci PACE XIII SECONDARY INSTITUTE na Oklahomské univerzitě v USA předcházelo jednání několika institucí, které mou cestu a veškeré náklady spojené s pobytem financovaly.

Byly to především tyto organizace: *The Center for Civic Education through Law (Michigan), Společnost pro výchovu k občanství a demokracii (SVOD - ČR), The Center for Education in the Law and Democracy (Colorado) a The Law-Related Education Program of the Oklahoma Bar Association ve spolupráci s Civitas an International Civic Education Exchange Program in 2001-2003.* Nemalou měrou se podílela na mé cestě do USA také Ambasáda USA v Praze.

Do programu konference byl zahrnut můj příspěvek o významu týmové práce autorského kolektivu při vytváření první vysokoškolské učebnice po r. 1989 pro výchovu k občanství. Tato učebnice *Nové horizonty výchovy k občanství* je interaktivním výukovým materiálem. Byla vytvořena pro studenty pedagogických fakult.

Vznikla v průběhu tří let a informace o ní jsou na webových stránkách www.svod.cz.

Konference PACE XIII SECONDARY INSTITUTE probíhala ve dnech 21. - 27. července 2002. Každý účastník konference byl uvítán VIP Oklahomské univerzity, prezidenty zúčastněných organizací a představiteli tisku a médií. Speciální vizitka pro účastníky konference otvírala vstup do všech částí univerzitního kampusu - informačního

centra s počítači, knihovny, sportovního a společenského areálu, na kolej i do menzy.

Pracovní program začínal v 8.30 a končil v 17 hod. Pak následoval společenský program - setkání se sponzory a významnými senátory a právníky USA. Velmi milé bylo i pozvání ředitele konference pana Michaela Reggia na barbecue na jeho ranči. Jeho paní a dcera byly úžasnými hostitelkami a přispívaly k neformální atmosféře večera.

A v čem se tato konference lišila od všech ostatních, kterých jsem měla možnost

tutora. Na toho se obraceli se všemi dotazy, problémy a tomu každý večer odevzdávali písemnou zprávu s osobními postřehy týkajícími se workshopů a přednášek)

- 3. aktivizaci všech** (všechny to nutilo být ve střehu, reagovat na dotazy, být neustále zapojen)
- 4. bohatou nadílkou výukových materiálů** (učebnice, CD-ROMy, audio a videokazety, folie a mapy) .

Balíky s těmito materiály převýšily povolené váhové množství spoluzavazadla v letadle, a tak jsem je postupně dostávala z USA poštou. Poslední balík jsem dostala jako dárek pod stromeček. Bohužel teprve doma jsem zjistila, že balík byl rozřezán, krabice od videokazet roztrhána. Patrně ten, kdo hledal nějaké cennosti, naštěstí nepochopil, že výchova k občanství prostřednictvím kvalitních výukových materiálů je poklad. (Ředitelka pošty na mou stížnost reagovala tím, že reklamace na balíky, které nejsou otevřeny za přítomnosti zaměstnanců pošty, jsou neoprávněné - vlastně se nic nestalo, vždyť se mi nic neztratilo!)

Tak tohle je jen pár postřehů ke konferenci konané v létě. A teprve teď, za dlouhých zimních večerů, mám možnost probírat se kupou materiálů a vybírat to, čím obohacím své semináře didaktiky občanské výchovy v letním semestru.

EVA KRÍSTKOVÁ
OBOROVÝ DIDAKTIK KOV

zúčastnit se jak doma, tak v celé řadě evropských zemí? Tak především:

- 1. neformální atmosférou** (oslovovali jsme se jmény, každý účastník ve vlastnoručně vyrobeném papírovém pytlíku na stěně konferenční místnosti denně nacházel dotazy, pochvaly, vzkazy, vizitky atd.)
- 2. nebývalou pracovní kázní a zodpovědností** (každý kulatý stůl v konferenční místnosti byl obsazen čtyřmi účastníky konference, kteří měli svého stálého

Rozšíření kapacity počítačových studoven Zdravotně sociální fakulty OU

V závěru roku 2002 byly díky grantové podpoře Fondu rozvoje vysokých škol (FRVŠ) dokončeny dvě nové počítačové

POČÍTAČOVÁ STUDOVNA NA KATEDŘE OŠETŘOVATELSTVÍ ZSF OU

učebny, které jsou umístěny v univerzitním areálu v Ostravě-Zábřehu.

První z učeben o celkové kapacitě 16 PC byla vybudována v rámci projektu FRVŠ 870/02 „Rozšíření kapacity počítačových studoven pro bakalářské studijní obory“ a nachází se na katedře ošetřovatelství ZSF. Slouží především ke zjednodušení přístupu studentů k informacím globální počítačové sítě.

V rámci projektu FRVŠ 868/02 „Počítačová laboratoř pro podporu výuky morfologických předmětů“ vznikla na Ústavu patologické anatomie ZSF další počítačová učebna vybavená celkem 9 PC. Tato počítačová laboratoř se nachází v místnosti 110 ústavu

a je určena pro podporu výuky anatomie, patologie a histologie.

MIROSLAV PŘÁDKA, DAGMAR MASTILIAKOVÁ

POČÍTAČOVÁ LABORATOŘ ÚSTAVU PATOLOGICKÉ ANATOMIE ZSF OU

Nerezignujme na krásu II

V říjnu 2000 jsem čtenářské obci Listů představila devět minigalerií obrazových reprodukcí, které byly ze sponzorských prostředků zřízeny v budovách D a E, kde je etablována Filozofická fakulta.

Ráda Vám sděluji, že v loňském roce k nim přibyla galerie desátá!

Je umístěna v posluchárně E 21 a nese název *Český kubismus*.

Minigalerie má u svého vstupu „pilotní obraz“, který je návštěvníkovi verbálním průvodcem po tomto uměleckém směru. Tím se z ní stává ucelený studijní materiál pro ty, kdo se chtějí s ojedinělým českým fenoménem, jenž se stal neoddělitelnou součástí evropské klasické moderny, podrobněji seznámit.

Více než třicet kvalitních reprodukcí seznámí návštěvníka s dílem architektů a návrhářů Josefa Gočára, Josefa Chochola a Pavla Janáka, malířů Emila Filly, Vincence Beneše, Josefa Čapka, Václava Špály, Antonína Procházky, Bohumila Kubišty, Otakara Kubína

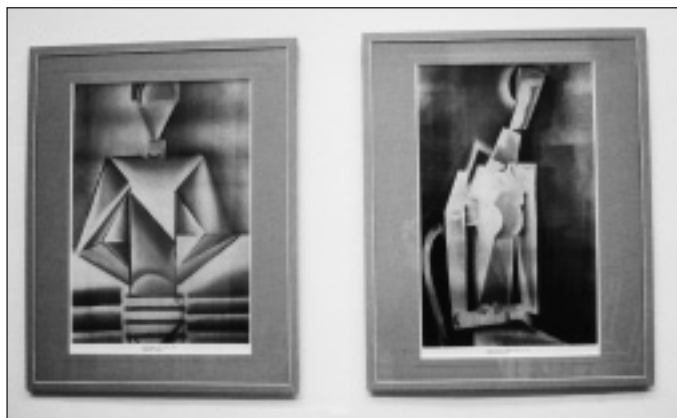
a sochaře Oty Gutfreunda.

Přijďte se seznámit s uměleckým směrem, který nezůstal jen věcí malby a plastiky, ale ovlivnil zásadním způsobem i architekturu, umělecký průmysl a veškeré užité umění. Historik umění Miroslav Lamač charakterizoval dobu českého kubismu takto: „Praha se stala opravdovým městem kubismu, kde se stavěly kubistické domy s byty zaplněnými kubistickým nábytkem. Jejich obyvatelé mohli pít z kubistických šálků kávu, dávat do kubistických váz květiny,

měřit čas na kubistických hodinách, svítit kubistickými svítidly a číst knihy s kubistickou typografií.“

(Poznámka. Snad bude čtenáře Listů zajímat, že významná kubistická architektura byla realizována nejen v Praze, ale i v Ostravě: stavba bývalého krematoria a budova bývalé Anglobanky. Za toto upozornění děkuji doc. Petru Holému.)

EVA MRHAČOVÁ

Křest knihy Petra Holého

Dne 13. prosince 2002 proběhl v renesančním sále knihovny v Karviné-Fryštátě křest monografie doc. Petra Holého z Filozofické fakulty Ostravské univerzity „Malíř Rudolf Žebrok“. Stosedmdesátistránková publikace formátu A 4 s mnoha barevnými reprodukcemi a everkatalogem byla vydána Slezskou univerzitou a Nadací PRO.

Úlohy křtícího kmotra se ujal rektor Slezské univerzity prof. Z. Jirásek za asistence bývalého primátora města Karviné N. Kuzníka. Tato solidně vybavená a grafičkou R. Filipovou pečlivě řešená publikace je vedle řady studií již osmou odbornou knihou doc. Petra Holého.

VPRAVO REKTOR SLEZSKÉ UNIVERZITY PROF. Z. JIRÁSEK, VLEVO N. KUZNÍK A UPROSTŘED DOC. P. HOLÝ.

JIŘINA VEČEŘOVÁ

Nový systém předplatného u tiskových služeb na OU

V letošním roce byla uvedena do provozu nová počítačová učebna na Bráfově ulici. Má kapacitu 15 počítačů. V učebně je instalována i síťová tiskárna, která slouží studentům. Do října bylo vytištěno stránek otázku poplatku v drobných, které musel student „vyštrachat“ v záhybech svých kapes. Od listopadu funguje nový systém předplatného. Student složí v učebně obnos, o kterém se domnívá, že pokryje jeho tiskové potřeby na dostatečně dlouhou dobu (nejméně však 20 Kč), a má vystaráno. Při každém tisku se mu z jeho konta odčerpává příslušná částka, takže je celá procedura mnohem pohodlnější. Stejně to funguje i u kopírování. Tento systém je dalším dílkem do mozaiky služeb, které studentům snad alespoň částečně ulehčí jejich náročnou cestu za vzděláním.

LUBOR BINAR

Výplatní termíny v roce 2003

Sdělujeme, že na Ostravské univerzitě jsou v letošním roce následující výplatní termíny:

14. únor	14. srpen
14. březen	15. září
14. duben	14. říjen
14. květen	14. listopad
13. červen	15. prosinec
14. červenec	

EVA TRINČKOVÁ,
VEDOUcí FINANČNÍ ÚČTÁRNÝ

ULTRANET

Od podzimu je po letním upgrade opět v provozu server Ultranetu. Je nyní v novém kabátě, silnější a stabilnější hardware určitě přispěje k většímu požitku při využívání služeb Ultranetu. O co vlastně jde? Ultranet je CD/DVD server, který umožňuje uživatelům univerzitní síť používat nejrůznější CD/DVD multimediální i databázové tituly. Potřebná média jsou přepokopována na pevný disk serveru, originály se tedy neopotřebovávají. Nespornou výhodou je fakt, že každý z titulů může současně využívat více uživatelů, což by - vzhledem k přístupové rychlosti CD disku - nebylo jinak možné.

Nové technické řešení univerzitního CD-ROM serveru však poskytuje další zajímavou

výhodu. Společně s technologií ULTRANET byly zakoupeny i licence terminálového serveru Citrix. Tento software umožní používat CD tituly i na UNIXových stanicích. Uživatelům Unixu, kterých je na OU mnoho, se tak otevírá pestrý svět multimediálních CD, které jsou primárně vytvořeny pro operační systémy typu Windows.

Ke službě je možno se dostat prostřednictvím WWW stránky <http://ultranet.osu.cz> nebo jednoduchou instalací speciálního klienta. Více informací dostanete, zavoláte-li správci serveru ULTRANET - kl. 118.

LUBOR BINAR

O činnosti pobočky Jazykovědného sdružení Akademie věd České republiky

Většina členů akademické obce nepochybně ví, že při katedrách českého jazyka Filozofické a Pedagogické fakulty rozvíjí svou činnost Jazykovědné sdružení Akademie věd České republiky. Pro mladší či později příšle kolegy bych ráda uvedla něco málo z jeho historie. Ano, pobočka má již svou historii. Vznikla totiž už v roce 1964. K jejímu založení dal tehdy podnět prof. Alois Knop, který zastával nejrůznější funkce na tehdejším Pedagogickém institutu, pozdější Pedagogické fakultě, a to i funkci vedoucího katedry českého jazyka a literatury. Tato pobočka byla založena proto, aby byl zajištěn dobrý odborný kontakt s jinými vysokými školami a vědeckými pracovišti. Přijížděli k nám přednášet tehdejší přední lingvisté a i my, tehdy mladí asistenti, jsme si toho nesmírně považovali, a to nejen proto, že jsme se dovidali o neaktuálnějších badatelských problémech, ale i proto, že jsme se s těmito odborníky mohli setkat osobně, a nikoli znát jejich jména jen z odborné literatury, jak tomu většinou bývá. Spolupráce mezi některými bohemistickými pracovišti, ba i osobní styky mezi některými dosud žijícími členy trvají dodnes. Byla navázána spolupráce i mezi adekvátními pracovišti zahraničními, zejména slovenskými a polskými.

Vraťme se však k současnosti. Členy pobočky jsou většinou členové katedry českého jazyka Filozofické fakulty OU, někteří členové katedry Pedagogické fakulty OU, spolupracujeme též s katedrou slavistiky FF OU. Každý, kdo projeví přání stát se členem Jazykovědného

sdružení, musí přednést vstupní přednášku. Naše ostravská pobočka náleží z celostátního pohledu k těm, které bývají vždy příznivě hodnoceny.

V roce 2002 proběhly u nás tyto přednášky: Devatenáct československých let Romana Jakobsona (Mgr. Pavlína Kuldanová, Ph.D., Pedagogická fakulta OU), Jazyk a realita (doc. PhDr. Ivan Blecha, CSc., Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci), Slovo-tvorná adaptace přejatých slov a její povaha (prof. PhDr. Zdenka Rusínová, CSc., Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně), Von říkal, že vona prej říkala („reprodukce“ a „citace“ v mluvených projevech, PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc., Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR), Frazologické výrazy s výrazem „to“ a význam tohoto slova v nich (PhDr. Ivana Kolářová, CSc., Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně), Jazykové korpusy a jejich značkování, korpusové nástroje (doc. PhDr. Karel Pala, CSc., Mgr. Dana Hlaváčková, Fakulta informatiky Masarykovy univerzity v Brně), Češi na Krymu (Mgr. Jaroslav David, Filozofická fakulta OU).

Do činnosti pobočky zahrnujeme i podíl na organizaci řečnické soutěže v dubnu 2002, kterou uspořádaly katedry českého jazyka na Filozofické a Pedagogické fakultě Ostravské univerzity.

DOC. PHDR. NADĚŽDA BAYEROVÁ, CSc.
PŘEDSEDKYNĚ POBOČKY

Ze zasedání Kolegia rektora

Ve dnech 9. a 10. ledna se uskutečnilo výjezdní zasedání kolegia rektora v Polance u Jablunkova. Jeho náplní bylo vyhodnocení uplynulého roku a zajištění klíčových akcí v roce 2003.

- Hlavní pozornost byla věnována rozpočtu na rok 2003. Protože stále není známa skutečná výše přidělených prostředků, provádělo se modelování na základě loňských čísel. Rektorátní útvary (rektorát, CIT a univerzitní knihovna) předložily své požadavky. Metodika rozpočtování byla již v prosinci přijata AS OU.
- Rektor zhodnotil plnění hlavních úkolů KR pro rok 2002.
- Prorektoři, každý za svůj úsek, zhodnotili plnění dlouhodobého záměru rozvoje Ostravské univerzity v roce 2002. Lze konstatovat, že ve všech rozhodujících oblastech se daří záměry rozvoje OU do roku 2005 plnit. Stále nízký, v porovnání s celorepublikovým průměrem, je podíl prostředků získávaných pro vědu a výzkum na základě grantových soutěží.
- Prorektorka Srpová seznámila KR s výsledky kontroly fungování kreditního systému v podmínkách OU. Vedle technických problémů, které budou ve spolupráci s CIT v co nejkratší době odstraněny, přetrvávají rozdíly v kreditních dotacích mezi fakultami. Problémy vznikají rovněž nedodržením směrnice o zásadách vedení evidence studijních výsledků, zejména pak

opožděným zadáváním klasifikace do databáze. Děkani přijmou účinná opatření.

- O kontrolní činnosti v roce 2002 a přípravě plánu interních kontrolních akcí informoval kestor.
- Ředitel CIT podal zprávu o postupu v zavádění informačních systémů na OU. O systém registrace tvůrčích výstupů PUBL, který byl vyvinutý na CIT, projevil zájem i další univerzity.
- Ředitelka univerzitní knihovny seznámila KR s hlavními úkoly, které knihovna řeší. Jako naléhavé se jeví řešení skladových prostorů.
- Předmětem jednání byl postup ve věci zřízení další fakulty OU. Projednán byl materiál připravený pro další jednání.
- V různém bylo mimo jiné jednáno o připravovaném pracovním setkání představitelů univerzit na česko-slovenském pohraničí (4.-6. února), rektor informoval o stavu řešení Projektu rozvoje vysokých škol a jednání se zástupci Organizace pro podporu vzdělávání z Hanoje.

-PP-

DISKUSE, NÁZORY, POLEMIKA

Reakce na reakce aneb Hodnocení výuky studenty

Na vlastní kůži zakouším, co znamená idiom „být mezi mlýnskými kameny“. Mám na mysli reakci na připravované hodnocení výuky (a učitelovy práce) studenty. Někteří se na ně těší, už se nemohou dočkat (a ptají se mě, proč ještě není připraveno), někteří protestují, jiní mají připomínky k provedení „hodnotícího aktu“. Protože není dost efektivní reagovat na jednotlivé dotazy, odpovídám (hromadně) touto formou i dalším případným zájemcům, ale i těm, kterým je to jedno, nebo prostě mlčící většině.

Systém evaluací je prováděn různou formou na mnohých univerzitách, aspoň mohu-li soudit podle jejich internetových stránek nebo individuálních odpovědí na můj dotaz. Nechci tím naznačit, že jdeme s proudem. Jistě většina z nás (učitelů) objektivně hodnotí svou výuku, ví, kde má slabiny, nebo naopak v čem je dobrá. Přesto se můžeme mýlit, protože mnohdy chybí reakce studentů (bojí se? je jim to jedno? myslí si, že jejich názor nic nezmění? ...). A tak byl připraven dotazník, v němž mohou studenti projevit svůj názor na výuku v jednotlivých předmětech. A rozpoutalo se peklo. Nejčastější dotazy nebo (kritické) připomínky:

Kdo je autorem dotazníku? Prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc., pedagog, psycholog, autor sociologických publikací (mj. *Studentské posuzování jako jedna z metod hodnocení vysokoškolské výuky*), uznávaná autorita na tento způsob testování. Možná namítnete, že máme většího odborníka v našich řadách, ale nikdo ochotný se nenabídl.

Proč nebyla provedena široká diskuse k obsahu dotazníku? Domnívám se, že jakýkoli test/dotazník nelze tvořit podle široké diskuse - stěží by se dal dohromady ke spokojenosti všech (obou stran?).

Proč ta konspirace při přípravě dotazníku - hodnocení? Systém hodnocení a obsah dotazníku byly probírány několikrát na kolegiu rektora, kde byli přítomni děkani všech fakult i ředitel Institutu pro umělecká studia. Jak jinak probrat celouniverzitní „akci“? Tlampač a náměstí? Úřední desky? Letáčky? Informační brožury? Referendum? To snad v případě ohrožení existence univerzity, učitelů, studentů! Děkani i proděkani pro studium mají dotazník k dispozici, a pokud jej nepředali vedoucím kateder, pak to mohou kdykoli napravit. Samozřejmě že žádné utajování nemá smysl, protože na webu bude brzy přístupný všem.

Návrhy na zlepšení dotazníku? Kdybychom měli realizovat vše, co je navrhováno, pak bychom dotazník nedali dohromady nikdy (od extrému *žádné konkrétní dotazy, ať si studenti vylíjí srdce* - přes jednotlivé návrhy jiné formulace některého dotazu - *po ještě tam není to nebo ono*) - snad jsou studenti dostatečně inteligentní, aby pochopili smysl dotazů, a pokud nepochopí, mohou se zeptat.

Příliš mnoho otázek! Otázky (45) jsou ověřovány několika dalšími - tak se postupuje při tvorbě standardních dotazníků. Ale jistě můžeme dotazník upravit pro následující kola, pokud bude taková potřeba.

Může dotazník ohrozit působení učitele na fakultě? Jistě ne!!! Je zamýšlen (jako kdekoli jinde - nebo máte jiné informace?) pro sebereflexi každého učitele. Jestli má někdo pocit, že vedoucí katedry (děkan) ho hodlá zničit, pak by to musel/mohl udělat jinak, a ne pomocí dotazníku.

Studenti jsou neobjektivní, budou se mstít přísnému učiteli! Řadu let jsem vystavována takovému hodnocení, kdykoli učím na Indiana University v USA. Vždy mám nepříjemný pocit v žaludku. Ani po 10 letech jsem si nezvykla. Ale poučila jsem se z kritických poznámek, výuku upravila - a konečně, co bych to nepřiznala - mám radost, když mi jsou citována vedoucím katedry kladná hodnocení (a to je důvod při výuce z kůže!). Že by naši studenti nepoznali klady a zápory výuky? Kromě toho při vyhodnocování budou vyloučeny extrémy v hodnocení, tj. odpovědi nápadně odlišné od většiny.

Výsledky evaluací nebudou respektovány (vedoucími kateder, děkanem, hodnoceným učitelem)! Nemůžeme nikoho nutit (jak asi?), aby bral výsledky vážně (jistě se myslí negativní hodnocení). Důvody a reakce mohou být různé: *je to můj dobrý kamarád; potřebuji ho a co kdyby mi odešel; nebudu si rozbíjet katedru; může mě fyzicky napadnout; mohou mi vlézt s hodnocením na záda, já se konečně v nejhrošším případě užívám jinak...* doplňte sami. Ale víte, jak je to s tou příslovečnou kapkou, která nahlodá i kámen?

Jde o porušení zákona na ochranu osobních údajů! Kvalita práce každého z nás není osobním údajem. To ani v případě, kdybychom byli vlastním zaměstnavatelem a ze svého se platili (každý je oprávněn znát kvalitu naší nabízené práce, pokud o ni projeví zájem). Tím, že student hodnotí pedagoga a že se hodnocení dostane do rukou vedoucího katedry (děkana), se nezveřejní jeho zákonem chráněné údaje (viz zákon 101/2000 Sb.).

Proč nejsou výsledky zveřejněny na internetových stránkách OU? Nemohou pak být zneužity mstivým vedoucím katedry (o přátelích mlčím, nepohodlné zničím)? Je pravda, že některé univerzity tak činí, ale my o takovém kroku zatím neuvažujeme.

Proč elektronicky? Na OU je asi 5 500 studentů. Každý bude moci hodnotit výuku, kterou v minulém semestru navštěvoval (těch předmětů!). Dovedete si představit tu tunu papírů? Kdo by se tím pročetl na katedrách s velkým množstvím studentů?

Kdo a jak bude evaluace vyhodnocovat? Výsledky budou elektronicky vyhodnoceny a k dispozicím vedoucím kateder, hodnocení jejich výuky dostane děkan. Do dotazníku bude také vložena „textová část“, tj. další možnost - mimo otázky - se slovně vyjádřit.

Proč unifikovaný dotazník pro celou OU? Právě z výše uvedených důvodů - připravovat dotazník, upravovat software zvlášť pro každou fakultu (katedru, formu výuky...) by bylo nákladné a snad i zbytečné. Dotazník se neptá na podrobnosti v souvislosti s výukou konkrétního předmětu. To může být vyjádřeno v části „textové“.

Kdy bude hodnocení prováděno? A kdy už konečně začne? (mnozíci se otázky studentů) Protože hodnocení bude realizováno přes IS STUDENT (aby student hodnotil výuku, kterou si zapsal), jenž jsme koupili ze Západočeské univerzity v Plzni, čekáme, až nám připraví potřebný program. Je zbytečné platit, ale dělat si to sami. Předpokládáme, že by hodnocení mohlo probíhat od příštího semestru a bude hodnocena vždy výuka v minulém, tedy uzavřeném semestru (jak jinak hodnotit zkoušení?).

Proč? Proto! (tj. další dotazy na adresu hana.srpova@osu.cz). Odpovědi zase zveřejním.

Elektronické encyklopedie přístupné v akademických institucích a knihovnách

Bezplatný přístup ke kompletnímu souboru elektronických encyklopedií a slovníků z produkce vydavatelství Oxford University Press - **Oxford Reference Online** - získaly do konce roku 2003 všechny veřejné a státní vysoké školy, Akademie věd ČR, ústřední odborné a krajské knihovny.

Tento unikátní referenční informační zdroj, který pokrývá dvacet společenských, humanitních a přírodních věd a medicínu, obsahuje více než dva miliony hesel z cel-

kového počtu 101 referenčních děl (další postupně přibývají). Práce s Oxford Reference Online je velice snadná a intuitivní - uživatel může jednak prohlížet jednotlivé tituly, jednak vyhledávat v režimu pro začátečníky (Quick Search) či pro pokročilé (Advanced Search). Vyhledávání lze omezit na vybrané tematické oblasti nebo na konkrétní tituly.

Přístup do Oxford Reference Online je zajištěn na základě automatické kontroly IP

adres (není tedy třeba individuálního hesla) na <http://www.oxfordreference.com>.

Nákup Oxford Reference Online je financován z grantového programu MŠMT ČR „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ v rámci národní licence na online služby ProQuest 5000/PCI Web (projekt Univerzity Karlovy LI002043). Dodavatelem je společnost Albertina icome Praha, která poskytuje účastnickým institucím technický a administrativní servis. **PHDR. FILIP VOJTÁSEK**

Zájemcům o dějiny Moravy

V těchto dnech vyšlo čtvrté číslo ročníku 2002 Vlastivědného věstníku moravského, který za pomoci moravských měst a obcí vydává už více než půl století Muzejní a vlastivědná společnost v Brně. Tentokrát se na vydání čísla podílely kraje Jihomoravský a Olomoucký, města Brno, Přerov, Vyškov, Jemnice a obce Cetkovice a Křtiny.

Koncem loňského roku uplynulo 60 let od okamžiku, kdy 640 tisíc našich občanů nastoupilo na nucené práce do nacistického Německa. Z nich se jich pět tisíc již nevrátilo. Časopis otiskuje unikátní vzpomínku jednoho z příslušníků tzv. ročníku jedenadvacet, který strávil téměř půl třetího roku v Berlíně. Sugestivně popisuje zážitky ze spojeneckých náletů, vztahy k Němcům a jiným „totálně nasazeným“ z celé Evropy. Dramatický útek z obklíčeného Berlína skočil jakoby zázrakem šťastně a neuvěřitelnou oklikou přes Poznaň, Krakov a Lvov se pan Trávníček dostal až do rodných Dědic u Vyškova.

Neméně strhující je líčení průběhu prvního stanného práva na Moravě v roce 1941. Autoři popisují promyšlený způsob, jakým gestapo vybíralo svoje oběti z řad českého národa s cílem jednak zastrašit ostatní občany a jednak vyhubit naši intelektuální a politickou elitu. Rovněž popisuje průběh oprav v Kounicových kolejích v Brně

a projevy radostného souhlasu při každé salvě, který projevovali shromáždění brněňští Němci.

V nedávné době se objevilo v německé historické literatuře tvrzení, že Češi v nacisty zabraném pohraničí ČSR měli možnost vydávat vlastní český časopis. Polovicí pravdy je, že Věstník české menšiny skutečně vycházel v letech 1938 až 1940 v Novém Jičíně, avšak druhou půlkou pravdy se zabývá náš článek.

Jiná studie je pokračováním ze třetího čísla a týká se okolností zrušení jezuitského řádu na Moravě v roce 1773. Tentokrát je podrobně probírána kolej v Olomouci. Stále jasněji se ukazuje, že zrušení nebylo vyvoláno ani tak zájmem státu o řádový majetek, nýbrž spíše snahou o soustředění vlivu na utváření veřejného mínění, školství a výchovu ideologických opor feudální společnosti ve vlastních rukou. Toto vše dosud obratně zajišťovali jezuité, nezávislí na státní moci a vlastně i na biskupech.

Posledním článkem je závěr vypravování o tom, jak se pruská invaze na Moravu roku 1758 a současné obléhání Olomouce odrazilo na osudech středomoravských měst a vesnic.

Závěr čísla tvoří přehled literatury o Moravě a Slezsku, vydané v roce 2001 doma i v zahraničí.

PAVEL MICHNA

Velkorysý gesto

Houslista Václav Hudeček, dnes už legenda českého interpretačního umění, žák Davida Oistracha, byl od svých 15 let hvězdou koncertních pódíí a vzbudil mimořádný zájem kulturní veřejnosti o housle a houslové umění. Dodnes patří k nejlepším mezinárodním houslistům.

V loňském roce se seznámil s hrou mladého ostravského houslisty Jiřího Vodičky, studenta Institutu pro umělecká studia OU ve třídě prof. Zdeňka Goly, a nabídl mu společné účinkování na 18 vánočních koncertech v ČR, kde Jiří Vodička hrál sólovou virtuozní Sarasateho Fantazii Carmen a skladby pro

dvoje housle s V. Hudečkem - díla, která vyžadují absolutní souhru v rovnocenných virtuozních partech, společné hudební citění a stylovou čistotu, zvláště ve skladbách barokního období. Oba hráli znamenitě a u publika měli velký ohlas.

Tento článek nepíše pouze jako informaci, ale chi vyjádřit obdiv Václavu Hudečkovi za jeho velkorysý přístup k uvedení mladého umělce, budoucího konkurenta, na koncertní pódium. Ve vysoce individualistickém a konkurenčním prostředí hudebního umění je to málo vídaný, ale o to cennější počin.

PROF. RUDOLF BERNATÍK

VIII. reprezentační ples Ostravské univerzity

pod záštitou rektora Ostravské univerzity doc. Ing. Petra Pánka, CSc.

v sobotu 1. 2. 2003 v 19.30 hodin ve společenských prostorách hotelu Imperial v Ostravě

k tanci a poslechu hraje hudební skupina Proxima, cimbállovka Fifouni, diskotéka

srdečně Vás zveme

prodej vstupenek: 2.-15. 12. 2002 a 2.-23. 1. 2003

cena: 150 Kč

prodejní místo: žlutá budova skladu na dvoře rektorátu, Dvořákova 7, paní Eva Belerová

STUDENTSKÁ VRÁTKA

Pátek je svátek

Co může člověk dělat v pátek večer? Podbízí se hromada možností, ale když se jedná o nejteplejší poslední všední den v listopadu, byla by hloupost, aby si člověk nezašel na nějaký divadelní festival. A co třeba klub Atlantik a akce „Divadlo bez opony“?

Úvodní ročník přehlídky amatérských divadel byl zajištěn grantem z konta Phare a o průběh se staralo Ckv (Centrum kultury a vzdělání), klub Atlantik (ten do zmiňovaného sdružení patří) a slovenská „(ne)stálá divadelná scéna“ Kolomaž. Festival je rozdělen na dvě části a do dvou zemí tvořících ještě před nedávnem nerozdělitelný celek. Tedy první polovina se uskutečnila 25. -26. října 2002 ve městě Trenčín. Tam se Ostrava reprezentovala srozumitelnějšími a známějšími divadly, aby místní publikum zaujala a navnadila. Důsledkem toho bylo, že některá amatérská divadla se do „soupisky“ nedostala. Proto se mezi vystupujícími objevilo, u našich sousedů poměrně známé, Bílé divadlo se svým teď už kultovním kusem Ty, který lyžuješ a hrou Červený kohout letí k nebi a na trenčínském náměstí Míru předváděli lyžníci své umění. Jako „základna“ a hlavní scéna fungoval místní kulturní dům. Vedle Bílého divadla nás ještě za hranicemi reprezentovali Divadlo MIMO Ostrava a Divadelní soubor R. Juhy. Z postřehu jednoho z pořadatelů vyplývá, že slovenská divadla působí depresivně, zatímco česká až přehnaně optimisticky. A tak různorodé a vstřícné publikum mohlo sledovat rovno-

vážný a vyvážený celek zajímavých her. Slovenská část je tedy hodnocena kladně, co tedy ta naše?

Začíná se stmívat a na ulici Čs. legii se teprve vše rozvíhá. Do nenápadných dveří vstupuje hrstka studujících. Uvnitř je poměrně hodně lidí. Večer už začal a „maratón“ představení se za chvíli dostane do své druhé třetiny. Ve zpravodajském čase 19:30 se na malé jeviště dostává slovenské divadlo Impresia. Ti se o své účasti v Ostravě dověděli na přelomu letošního dubna a května a dostali tak možnost vyzkoušet své umění poprvé před českým publikem. Do Ostravy se přijeli pochlubit s několika monodramaty, čtyřmi herečkami a dvěma dalšími, pro dnešek nehrajícími členy souboru. Scéna má však zhruba 7 - 12 členů. A jak vypadá jejich sezona? Jednou za čtvrt roku vytvoří komponovaný večer skládající se právě z několika kusů pro jednoho herce (část z nich je vždy původní, jako tomu bylo i v Atlantiku). Před prázdninami pak následuje představení složené ze čtyř monodramat a jedné celovečerní hry.

Zajímavostí divadla je to, že hudbu jim tvoří šestnáctiletý Martin - ten si zároveň však někdy oblékne i herecký kostým!

Po nich se publika zmocnilo studentské divadlo Tajfun. To však má již velké zkušenosti pečlivě schované za oponou a mnohé jistě ještě čekají někde v sále. Pravidelně se zúčastňuje mezinárodních projektů a dokresluje tvář Matičního gymnázia. Jeho hry jsou vždy zcela netradiční a zau-

jmou humorným a netradičním provedením, na němž si divadlo staví pověst a buduje pozici. I v klubu u katedrály Božského spasitele tomu nebylo jinak. Herci si bravurně vyhrávali nejen s motivy obvyklých pohádek (O třech prasátkách) prokládaných motivem Křemílka a Vochomůrky, ale dokázali k nim připojit něco mnohem více než „jen“ své umění. Nakrájíme banán, otevřeme jogurt a bude to legrace! A taky že byla! Senzačně promyšlený plán cesty ovoce, přidat nějaký ten mléčný výrobek, najít si vhodné repliky a to všechno vytvořilo páteční Tajfun k obrazu svému.

Do nočních hodin se pak všichni zúčastnění sešli v Divadelním klubu DJM, kde dostali občerstvení a individuálně rozvíjeli diskuse u několika nožek klobás nebo párků.

Poslední den začal na Masarykově náměstí a stejně krásně skončil večerní taneční zábavou v baru Divadla Petra Bezruče.

V Ostravě se festival setkal s poměrně velkou odezvou a podle toho vypadala i hlediště jednotlivých přehlídkových scén. Paní Jurdová z klubu Atlantik se svěruje, že pokud to finance dovolí, s potěšením by přivítala další ročník.

A tak projekt, který „se snaží položit základy v oblasti kultury mezi regiony Ostrava-město a Trenčín a tím přispět k rozvíjení komunikace přes hranici a k popularizaci aktivit amatérské scény“, se snad dočká svého o rok mladšího bratříčka.

ONDŘEJ STRATILÍK

Z FAKULTNÍHO MATIČNÍHO GYMNAZIA

I na Krymu se mluví česky...

...špatně a málo, ale přece! O životě potomků českých emigrantů na Krymu hovořil Mgr. Jaroslav David ve své přednášce - reportáži, která se konala 4. prosince 2002 pod patronátem Jazykovědného sdružení Filozofické fakulty OU.

Ve více než hodinovém vystoupení, provázeném bohatou obrazovou dokumentací, se hrstka nadšených příznivců jazyka českého dozvěděla mnoho zajímavého nejen o tom, jak češtinu vnímají a používají místní lidé, ale také o snahách vstřícných a přátelských domorodců, kterým koluje v žilách část české krve, udr-

žovat starobylé zvyky a tradice. K informacím o stavu českého jazyka na Krymu proběhlo závdavkem alespoň částečné zasvěcení účastníků přednášky do tajů krymské historie a došlo i na malé pikantnosti ze všedního života dnešních obyvatel Krymu.

Celá přednáška probíhala v uvolněné, pohodové atmosféře a osvěžila jinak pošmourné prosincové odpoledne, a dokonce možná některé z posluchačů přivedla k úvahám o tom, zda o prázdninách nezabalit kufry a nevyrazit na pouť po Krymu.

RADKA HOLUBOVÁ

Malá, hnědá, podstatná...

Ne všichni jste si jí možná všimli. Vcelku nenápadná, ale o to důležitější. Schránka.

Ne poštovní, ne na rohu ulice... Epicentrum studentských stížností, námětů, připomínek...

Kde? Stačí se jen při čekání ve frontě před pokladnou Menzy (budova FF OU, Reální 5, Ostrava, PSC 703 01) pootočit o 90° doleva a mezi dvěma informačními

nástěnnými tabulemi je ukrytá ona.

Patrně se divíte, proč tak nemotorně agitují za kus plechu, ale musím se přiznat, že mi tahle malá „věcička“ přijde mnohdy zcela zásadní. Zvláště pro ty z nás, kteří jsou s něčím, co se týká studia a naší univerzity, nespokojeni a hledají způsob, jak svou nespokojenost ventilovat. Demonstrace? Hladovka? Protestní pochod na

studijní oddělení? Možná, ale pro bojáčejší (línější) z nás je tu schránka.

To, jak se naše stížnosti a připomínky řeší, je již druhá věc, důležitější je, že jsou vůbec někde zachyceny černé na bílém, že se nerozplynou nad šálkem kávy nebo čaje, že zkrátka dojdou těm, kterým jsou určeny.

LUCIE RICHTÁROVÁ

Pohled zpátky

Už je to víc než půl druhého roku, co přišla skupinka nadšenců oznámit na rektorát, že byla ustanovena prozatímní Stavovská unie studentů. Po krátké mezihře počátečních zmatků a pŕetek s neochotnými vyššími místy, a za vlivné podpory jiných „vyšších míst“, se tato prozatímní skupina odvážíla k první akci. Přijala pozvání kolegů z Univerzity Palackého v Olomouci a rozjela se podpořit je v jejich požadavku vyšších dotací do školství. Studentská demonstrace z konce listopadu tedy odstartovala slibnou dráhu „studentů pro studenty“.

Povzbuzena úspěchem, vrhla se mladičká SUS do příprav MAJÁLESU 2002. Vyčerpávající mravenčí práce na organizaci majálesu, tento závod s časem, financemi i ochotou a možnostmi lidí, odhalila dosud měkké nosné pilíře Unie. Navzdory tomu splnil samotný majáles většinu očekávání - některé snad i přidal. Průběh akce zahladil technické i lidské nedostatky, děšť místo zloby modeloval atmosféru Woodstocku,

po zaplacení škod a odklizení nepořádku zbylo dost peněz na vyrovnání faktur... že se některé pohledávky táhly až do konce prázdnin, je věc jiná.

Postaví-li se proti sobě rozsah a pestrost akce s nezkušeností SUS, náleží vavříny bezpochyby Unii.

Končící prázdniny přikutálely další semestr a již v jeho průběhu dokázali zástupci studentů, že se z vlastních chyb poučili. Řádně zvolené vedení vystřídalo „prozatímní Studentskou radu“, přišli noví lidé s novými nápady a ti, co rozčarování po majálesovém maratonu neunesli, se otrkali - nebo odešli.

Hladnovská laťka nesla již stopy větší profesionality, ačkoliv na tom má jistě svůj podíl i spolupráce s kolejní radou a dlouholetá tradice této akce.

Nápady jako studentský ples prozatím odpočívají v říši snů a celá Unie se jistě pečlivě připravuje k dalšímu jarnímu běhu. Majáles totiž - jakkoliv se to zdá předčasné - už zase klepe na dveře.

Nezbývá než SUS přát, aby i tentokrát vyšly její plány. A to i přesto, že jsou letos mnohem méně skromné.

L.N.

Stavovská unie studentů pracuje ve složení:

Prezident - Jaromír Vaníček PŘF
1. Viceprezident - Martin Kostelník PdF
2. Viceprezident - Matěj Kastner FF

Členové:

Dalibor Baránek PŘF
 Ivan Bohatka PdF
 Dominika Černá ZsF
 Denis Gajdoš PdF
 Tomáš Grohregin
 Jan Konvička FF
 Jana Potribná ZsF
 Martin Smolka FF

Kontakt

Internet: sus.osu.cz
 E-mail: susou@email.cz

Studentova střecha nad hlavou

Studium na vysoké škole je pro mnohé ze studentů nemyslitelné bez ubytování v místě školy. Ze zkušeností svých známých vím, že potíže s bydlením mohou pořádně zkomplikovat situaci. Nabízí se přece jen několik možností, z nichž nejvýhodnější a nejvyužívanější jsou právě vysokoškolské koleje. V Ostravě uvedme například ubytovny v Porubě, Vítkovicích, na Hladnově. Ráda bych se pozastavila u posledního jmenovaného místa. Položila jsem pár otázek předsedovi hladnovské kolejní rady Rostislavu Harenčákovi, studentovi 3. ročníku PdF, obor matematika a technická výchova.

V úvodu jsem napsala, že zastáváš post předsedy kolejní rady. Jak ses k tomu dostal a co je tvým úkolem?

Zvolili mě členové této rady. Jsem jakýmsi prostředníkem či jednatelem mezi vedením kolejí, kvestorem a studenty. Mám za úkol zajišťovat ubytovaným řešení daných problémů.

Kdo vůbec tvoří kolejní radu a jakou má tato instituce funkci?

Skládá se ze zástupců z řad studentů různých fakult, kteří mají zájem o dění na kolejích. Tím jsem částečně odpověděl na druhou polovinu otázky, totiž funkci rady. Snažíme se řešit problémy a přispět tak ke spokojenosti všech, kteří zde bydlí.

Konají se zasedání rady pravidelně? Jsou volně přístupná studentům?

Scházíme se pouze tehdy, je-li nutně ně-

co řešit, zkontultovat. Jednání se účastní výhradně její členové. Studentům tedy běžně přístupná není, problémy zde tlumočí jejich zástupci.

Můžeš uvést některé současné záležitosti vyžadující řešení?

Momentálně se zabýváme internetem, a to rychlostí připojení. Dále zabezpečením vznikající počítačové učebny, která má být studentům k dispozici.

V nedávné době se řešila otázka týkající se vytápění objektu. Situace se již ustálila v kladném slova smyslu. Ovšem obecně platí, že v žádné věci se nelze zavděčit všem.

To byl současný pohled. Co se plánuje do budoucna?

Zde bych uvedl plán uspořádat tradiční Hladnovské laťky na podzim letošního roku. Řeší se i jedna z možností využití bývalé menzy. Ta momentálně slouží vlastně jen ke konání Laťky. Jeden z návrhů představuje možnost vybudovat zde další pokoje pro studenty. Uvažuje se také o připojení optického kabelu.

Jsi ty sám spokojen s kvalitou ubytování?

V zásadě ano. Po rekonstrukci koleje došly novou tvář, takže se zlepšila úroveň bydlení. Zmíňme nové podlahy, vymalování pokojů, pořízení ledniček pro každý pokoj a další. Vznikl též bezbariérový přístup a pokoje pro tělesně postižené. V současné době koleje poskytují střechu nad hlavou pěti stům jedenadvaceti studentům.

Oceňuji též snadnou dostupnost centra a v posledním řadě pak výši kolejněného (630 Kč měsíčně za třílůžkový pokoj - pozn. autorky).

Takže bys nic neměnil?

Tak našly by se některé záležitosti. Týká se to třeba špatného odzvučení místností s klavíry a zároveň by se měla zlepšit kvalita těchto hudebních nástrojů. Některé studenty mohou pravidelná cvičení hudebníků rušit. Těm se nabízí využití místních studoven, ale ty nejsou nafukovací. Ještě bych zlepšil vybavení posilovny.

Co bys řekl závěrem?

Věřím, že studenti se nebudou ostýchat ozvat se, co je v rámci kolejí tíží. Naší snahou je udržet jejich spokojenost a přispět k vytvoření optimálních podmínek nejen pro studium, ale i pro trávení volného času.

Děkuji Ti za rozhovor a přeji celé kolejní radě hodně úspěchů v její činnosti.

VERONIKA LANGROVÁ

P.S. Členové kolejní rady: Pavel Švec, Jindřich Kolrt, Tomáš Grohregin, Luděk Krtička, Vincent Kopeček, Radek Hoszowski, Libor Zemánek.

OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY

LEDNOVÁ ZASTAVENÍ

Žijeme navzájem mezi sebou a navzájem sami. Setkáváme se, potkáváme, míváme. Hledáme své životní štěstí, svou spokojenost, své jistoty. Každoročně si to v závěru roku a v počátcích toho dalšího přejeme. Jiným i sobě. Žijeme a prožíváme své okamžiky, své střípky dnů a událostí, ze kterých pak vzniká něco jako náš život, my sami.

Pročítám seminární práce, které jsem studentům zadala k zápočtu. Nad tématy, která jsou osobní (vlastní vzpomínky z dětství a vzpomínky na školní léta), prožívám skutečné okamžiky „zastavení“. Okamžiky setkání. Někdy setkání v prožité a prožívané

bolesti, jindy v humorném zamyšlení. Bolesti a smutku je však mnohem více. A při vzpomínkách na školní léta převládají bohužel a především vzpomínky trpké a hořké. Jsou to vzpomínky na drobné události a okamžiky, někdy jen na slůvka, která však v srdcích - v myslí - v paměti - i po letech zůstávají a dokonce i zabolí. Jsou to malé záblesky z dětství, které nás životem neustále vědomě či nevědomě provázejí...

Filosof P. Ricouer v jednom ze svých spisů spíše jen tak mimochodem říká, že člověk je utvářen „prací smutku a vzpomínek“. Prací svého smutku a svých vzpomínek...

Učitelé a vychovatelé jsou jedni z těch, kdo jsou přímými zprostředkovateli budoucího vzpomínání. Kéž by byli schopni probouzet vzpomínky nejen ty bolestné a trpké. A kéž bychom to v okamžicích svých dnů dokázali také v našich každodenních setkáních i my sami. Zanechávat v paměti druhých také hezké a krásné vzpomínky na vzájemná setkání i mjení...

Vždyť si to vlastně v novoročních přáních tak upřímně a ze srdce v podstatě navzájem všichni přejeme.

Štěstí, spokojenost a z toho plynoucí jistoty však mohou být a jsou dílem okamžiků každého z nás.

MIRIAM PROKEŠOVÁ

**VYDĚLÁVEJ NA ŠKOLU,
NE NA PRÁVNÍKA**

20
20
17
20
10
87 USD

USA
W&T
WORK AND TRAVEL

LEGÁLNÍ PRÁZDNINOVÉ PRÁCE V USA
 S GTS international za mimořádně výhodných podmínek!
 Rezervační a informační centrum: 257 187 100
www.gtsint.cz

BEZKONKURENČNÍ CENA 510 USD

- GTS travel voucher v hodnotě 600 Kč ZDARMA (v ceně 20 USD)
- GTS slevová karta v hodnotě 20 USD ZDARMA
- Karta X v hodnotě 500 Kč ZDARMA (v ceně 17 USD)
- Přiveďte s sebou k registraci kamaráda a získáte tak slevu 20 USD
- Bonus 10 USD při žádosti o navrácení daní placených v USA
- Žádné registrační poplatky
- Bankovní půjčka od České spořitelny za mimořádně výhodných podmínek

**TATO JEDINEČNÁ NABÍDKA VÁM NAVÍC
UMOŽŇUJE UŠETŘIT AŽ 87 USD!**

Žádné další skryté náklady.
 Porovnejte naši nabídku s jinými.
 GTS international je jedinou mezinárodně uznávanou studentskou cestovní kancelář pro celé území České republiky.

GTS Denisova 5, Ostrava, tel: 596 115 324

www.gtsint.cz

GTS international
 Studuj a žij naplno. Jde to zároveň.

Uzávěrka dalšího čísla je v úterý 4. února 2003 do 10.00 hod.

Listy Ostravské univerzity, č. 1/2003, roč. 11 • Vydává Ostravská univerzita, č. registrace MMO - 74/93-PP • Internet: <http://www.osu.cz> • Kontaktní adresa: Ostrava 1, Dvořákova 7, 701 03, tel.: 596 160 139, fax: 596 160 139 • e-mail: jirina.vecerovala@osu.cz • Redakční rada: Jiřina Večeřová - šéfredaktorka; PaedDr. Milena Frydrychová; PhDr. Darja Jarošová; prof. RNDr. Erika Mechlová; PhDr. Šárka Zedníčková, Ph.D., Mgr. Ivana Gejgušová • Grafické zpracování a tisk: Repronis Ostrava • Náklad 1000 výtisků • ZDARMA

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 2263/98-P/1 ze dne 18. 9. 1998

Inzerát

Radana Weidlichová

Hledám muže,
jenž mi bude
psát básně.
Ale krásně!
Seifert, Orten
nebo Halas...

Zpívám jak
Maria Callas!
Umělce či poeto,
čekám na tvé moteto!
Se svou troškou
do mlýna
přijed' !!!

Značka: MAMINA!

KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY
PEDAGOGICKÉ FAKULTY V OSTRAVĚ
ČESKOBRATRSKÁ 16, OSTRAVA 1

Vás srdečně zve
na výstavu v Galerii STUDENT

Pod zimní setkání
po dvacetiletí
aneb
V krajinu poutníků vstoupíš sám

LADISLAV STEININGER
grafika, reliéf

Zahájení výstavy
v úterý 10. prosince 2002

Výstava potrvá do 14. února 2003
Otevřeno po - pá od 9.00 do 17.00 hodin

Vydané spisy, skripta a sborníky

Romanistické studie-Studia romanistica 2 Sborník OU č. 203/2002

Vědecký redaktor: Jan Šabršula
Výkonná redaktorka: Jana Pavlisková
Vydala: Filozofická fakulta
Ostravské univerzity
Prodejní cena: 100 Kč
Počet stran: 130
Náklad: 100 ks
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná

ISBN 80-7042-611-X

Anotace:

Sborník, který vydala katedra romanistiky Filozofické fakulty Ostravské univerzity, v krátkosti seznamuje širokou romanistickou veřejnost zejména s výběrem teoretických prací pedagogických a výzkumných pracovníků katedry romanistiky a jejich nejbližších spolupracovníků z českých i zahraničních univerzit.

První část sborníku je věnována slavnostnímu předání prestižního vyznamenání Rytíř čestné Legie Francouzské republiky, které prof. PhDr. Janu Šabršulovi, DrSc., předal v zastoupení vlády Francouzské republiky její velvyslanec pan S. E. Philippe Coste. Součástí úvodní části Sborníku jsou i vybrané projevy osobností, které se tohoto slavnostního předání na velvyslanectví Francie v Praze zúčastnily.

Velká většina příspěvků dokumentuje teoretické zaměření výzkumu, které pedagogičtí pracovníci katedry romanistiky orientují na románskou, především francouzskou a španělskou lingvistiku a literaturu.

Jazyk a jazyková komunikace nově - prvky hry ve školní výuce mateřštiny

Autorky: Jana Svobodová,
Jana Kesselová,
Jana Palenčárová
Vydala: Pedagogická fakulta
Ostravské univerzity

Prodejní cena: 25 Kč
Počet stran: 40
Rok vydání: 2002
Vazba: drát
ISBN 80-7042-226-2

Anotace:

Tematický materiál k 6. kulatému stolu „Hra v komunikaci s dětmi“, pořádanému v rámci cyklu „Slovo a obraz v komunikaci s dětmi“.

Profesionalizace vzdělávání učitelů a vychovatelů

Autorka: Hana Lukášová-Kantorková
Prodejní cena: 200 Kč
Počet stran: 430

Náklad: 300 ks
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná
ISBN 80-7042-218-1

Anotace:

Publikace je výsledkem spolupráce týmu řešitelů výzkumného záměru s názvem „Nové možnosti vzdělávání učitelů a žáků pro učící se společnost 21. století“.

Kapitoly z andragogiky

Autor: Josef Malach
Prodejní cena: 130 Kč
Počet stran: 116
Náklad: 400 ks
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: brožovaná
ISBN 80-7042-245-9

Anotace:

Učební text je určen posluchačům oboru Sociální pedagogika - prevence a resocializace.

Základy práva

Autor: Jiří Osadník
Prodejní cena: 90 Kč
Počet stran: 51
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: drát
ISBN 80-7042-248-3

Anotace:

Studijní materiál pro výuku základů práva tvoří pouze studijní základ, protože nezahrnuje celý rozsah a obsah studijního předmětu. Umožňuje studentům získat přehled o základních právních institutech, podává definice základních právních pojmů.

Psychopedie

Speciální pedagogika mentálně retardovaných

Autoři: Petr Franiok, Jaroslav Kysučan
Prodejní cena: 60 Kč
Počet stran: 57
Rok vydání: 2002
Vydání: první
Vazba: drát
ISBN 80-7042-247-5

Anotace:

Studijní text - teze stručnější formou uvádějí posluchače zejména mimořádných forem studia do problematiky speciální pedagogiky mentálně retardovaných - psychopedie.

